

benyehuda.org פרויקט בן־יהודה כתשתית למחקר

התחברות |

19159 ערכים מילוניים

2544 יוצרים/ות

45904 יצירות

פרויקט בן־יהודה

שימור, הנגשה וחשיפת יצירות עבריות לציבור הרחב

מנחם לחיפוש

תרומה כספית

About | יוצרים | יצירות | סוגות | תקופות | מה חדש? | על הפרויקט

מה חדש?

יצירות ויוצרים חדשים באתר, אירועים, סרטונים, וחדשות.

משה סמילנסקי

פרוזה: אבן־אל־קלב; אבנר; אבן הנא; אבן ואוי; אבן שבצאן; אבן־שורבן; אהבתי הראשונה; אלזה; אשת השיף וסוקתו; אוֹרְחִים; בצל הפרדסים; דינה־לה; ג'די; בת השיף; קָשֶׁל...
סך הכל 80 יצירות

ישראל חיים טביוב

זכרונות ויומנים: לקורות "שירי עם"

יהושע השל ייבין

פרוזה: יער קאטין; במעטף־השתיקה

נורית גוברין

מאמרים ומסות: מבוא: עצים ויער; מ"י ברדיצ'בסקי והרעיון הציוני; הרצוי כמצוי - דאב יעבץ; למצוא את בני רֶכֶב - חמדה בן־יהודה; בין נוצרים ליהודים - מנחם אוסישקין; ...
סך הכל 22 יצירות

יוצרים במאגר (2544)

היוצרים הנקראים ביותר

יהודה הלוי	שאול טשרניחובסקי	ישראל חיים טביוב	רחל בלובשטיין	חיים נחמן ביאליק

יוצרים מן המאגר

רות לורנד	מאיר בראלי	אשר ברש	דוד שחם	ישעיהו קורן

מרצה: אסף ברטוב, עורך מייסד

פרויקט בן- יהודה

מיזם התנדבותי העוסק ביצירת מהדורות אלקטרוניות של נכסי הספרות העברית.

היצירות מוגשות לציבור באתר אינטרנט, בחינם וללא פרסומות.

הַצְבוּר מִמַּמַּשׁ אֶת קִנְיָנוֹ

על הצורך

ספרים:

- מוצרים גשמיים ומתכלים
- חנויות ספרים ומו"לים כפופים לחוקי היצע וביקוש
- היעדר תמריץ כלכלי מונע מהציבור מגע עם מלוא גוף היצירה בעברית

ספריות:

- עורכות "דילול" (במקרה הטוב נמצא במחסן)
- גישה מוגבלת לספרים (ניידות, פריפריה בישראל, ומחוץ לגבולות ישראל)

קהל היעד:

- עלייה בצריכת ספרות בהתקנים דיגיטליים; מה שלא זמין דיגיטלית – מועד לשכחה
- במידה גוברת והולכת, מחקר תלוי בזמינות דיגיטלית של טקסטים ובאפשרות למוצאם ברשת

הפתרון

ספרייה דיגיטלית חופשית של יצירה עברית!

1. שימור

שימור נכסי הספרות העברית

- ייצוג דיגיטלי קל לגבות, מה שמבטיח שרידות.
- אין מגבלה על כמות החומר.
- בניית תיאור עשיר של פריטים במאגר, כך שסך חלקיו והקשרים הפנימיים שביניהם מספרים את סיפורה של השפה והתרבות העברית.

2. הנגשה כללי

שכלול אפשרויות ההנגשה, בזכות הטכנולוגיה:

- זמינות לכל אחד בכל מקום, גם בו־זמנית – שעתוק בלתי־מוגבל בעלויות זניחות
- זמינות לכל עיבוד דיגיטלי וממוכן – התאמה למגמות קריאה עכשוויות
- פנייה גם לקהל צעיר או נעדר משאבים
- בְּמָה שווה ליצירות קנוניות ולקולות שהודרו מן הספרות
- כינוס יצירות שלא כונסו מעולם [אברהם רגלסון; דב"ג]
- הוצאה לאור לראשונה של טקסטים מתוך עיזבונות [א"ש שטיין; תרצה אתר]
- הרחבת אפשרויות החיפוש והגילוי של טקסטים

2. הנגשה – מה מנגישים

ספרות עברית, מהפיוט הארצישראלי ועד ימינו, שאינה ספרות תורנית:

א. נחלת הכלל, בחלוף 70 שנה ממות המחבר/ת – יהודה הלוי, ביאליק, ברנר, רחל, אחד העם ועוד

ב. כתבים ברשות פרסום, בטרם פקיעת זכויות היוצרים:

▪ **יוצרות/ים שאינם בחיים** – דוד בן-גוריון, יוסף קלוזנר, רות בונדי, אסתר ראב, עמוס קינן ועוד

▪ **יוצרות/ים חיים** – דן אלמגור, רחל שפירא, נורית גוברין, ללי ציפי מיכאלי, יוסף אורן, ועוד

(רשות הפרסום ניתנת לכלל הכתבים או לחלק מהם)

ג. יצירות יתומות, שאינן בדפוס ושעבורן לא אותרו בעלי הזכויות – אריה לרנר, גרשון שופמן, זלמן שניאור וכדומה

ספרייה ולא הוצאה לאור – בחירת היצירות אינה נשענת על שיקולי טעם ואינה בשירות אג'נדה כלשהי. השאיפה: לשקף את מגוון הקולות שפעלו וכתבו לאורך הדורות.

2. הנגשה – מגוון סוגות ושלל יוצרות/ים

**יצירה עברית לסוגיה – פרוזה, שירה, עיון, מכתבים
מילונים ותרגומים לעברית:**

סופרות/ים ומשוררות/ים:

- תרצה אתר; אברהם שלונסקי; נתן אלתרמן; אהרן מגד;
אביגדור המאירי; חנניה רייכמן; רחל שפירא; בנימין
תמוז; דן אלמגור; יגאל מוסינזון; חבצלת חבשוש.

מתרגמות/ים:

- אהרן אמיר; ברוך קרוא; אברהם שלונסקי; רות בונדי;
עופרה עופר אורן; מנשה לוי

מדינאים ומנהיגים:

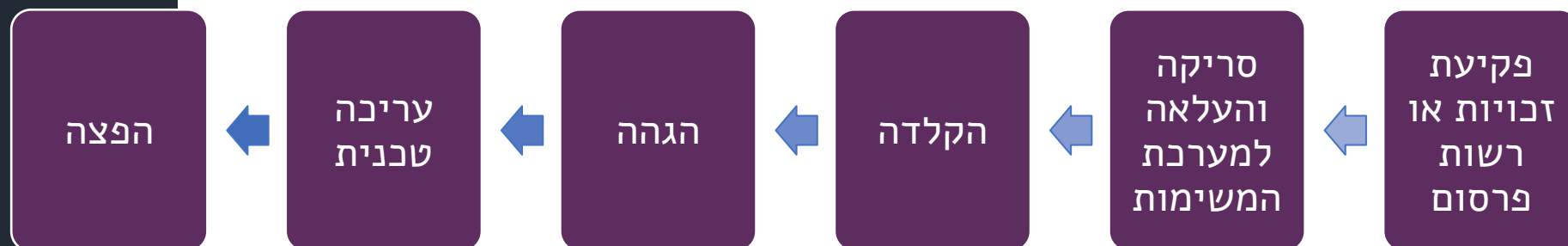
- דוד בן-גוריון; יצחק בן-צבי; משה שרת; לוי אשכול;
יוסי שריד; יצחק נבון; חיים הרצוג

הוגות/ים וחוקרות/ים:

- דב סדן; יוסף יואל ריבלין; נורית גוברין; רחל אליאור;
ברוך קימרלינג; מוקי צור; יוסף אורן

2. הנגשה – איך מנגישים

- **ספרייה חופשית** – ללא דמי עלות וללא פרסומות.
ניתן לצרוך מכל מקום, בארץ ובעולם
- **שיתוף הציבור** – העבודה כולה נעשית בהתנדבות
– 1,800 מתנדבים לאורך השנים; 192 פעילים
- עבודה מקוונת במערכת משימות ייעודית
- עבודה רוחבית ובנייה הדרגתית – ריצה
למרחקים ארוכים, בלוחות זמנים גמישים

2. הנגשה – טכנולוגיה לטובת הנגשה

העמקת אפשרויות הגילוי (discoverability) וקידום שאלות מחקר חדשות:

- טקסט חי – מוקלד ולא סרוק
- קיטלוג ברמת היצירה הבודדת ולא ברמת הכותר
- אפשרויות סינון
- קישורים פנימיים בתוך המאגר, למשל [יצירות במאגר על אודות המחבר](#)
- קישורים חיצוניים, למאגרים נוספים למשל [לארכיון גנזים](#),
[לאתר ספריא](#)

- שאול טשרניחובסקי (הופעתו בספרות העברית) / ישראל כהן
- שלושה כתרי טשרניחובסקי / ישראל כהן
- עיונים בריתמיקה של שירי ש. טשרניחובסקי / שלמה שפאן
- שאול טשרניחובסקי / שלמה שפאן
- טשרניחובסקי – בצל הבלדה / אברהם רגלסון
- רעיון העבודה בשירי טשרניחובסקי / יוסף חיים ברנר
- על חיי שאול טשרניחובסקי / בן-ציון כ"ץ
- משדה הספרות (חוברת היובל של טשרניחובסקי) / יוסף חיים ברנר
- לדורות ולבאים: שאול טשרניחובסקי / משה בסוק
- טשרניחובסקי ולונגפלו / אברהם רגלסון
- טשרניחובסקי, הרודה בשירה / אברהם רגלסון
- שאול טשרניחובסקי / יצחק לופבן
- הילכו שניים יחדיו? / עידו בסוק
- גיבורים בערפל – על שירת שאול טשרניחובסקי / משה בן-מנחם
- שאול טשרניחובסקי / שלום שטריט
- הומרוס: תרגום טשרניחובסקי / אברהם רגלסון
- ביאליק וטשרניחובסקי / פישל לחובר
- טשרניחובסקי המשורר התמים / אשר ברש
- משהו אחרי מותו של טשרניחובסקי / אשר ברש
- ליובל שירתו של שאול טשרניחובסקי / אשר ברש
- שאול טשרניחובסקי / גרשון שופמן
- שאול טשרניחובסקי – אישיותו היוצרת / דוד אריה פרידמן
- ש טשרניחובסקי – שירת הנהנין / דוד אריה פרידמן
- שאול טשרניחובסקי בן החמישים / דוד אריה פרידמן
- שירת טשרניחובסקי / שלמה צמח
- שחוקו של משורר – ל"עמא דדהבא" של ש. טשרניחובסקי / דב סדן
- מאופק אל אופק: ג. שופמן – חייו ויצירתו: חלק ב / נורית גוברין
- לד"ר שאול טשרניחובסקי – בן הששים / דוד אריה פרידמן
- שאול טשרניחובסקי: שני מכתבים / נורית גוברין

2. הנגשה – טכנולוגיה לטובת הנגשה

2. הנגשה – הורדה בפורמטים שונים

דף הבית < יוצרים < שאול טשרניחובסקי < שירה

ברוך ממנוצא
מאת: שאול טשרניחובסקי

שמירת היצירה לקובץ

נא לבחור את תבנית הקובץ הרצויה (פורמט). הקובץ ירד מיד עם הלחיצה על לחצן ההורדה, וישמר בתיקיית ההורדות המוגדרת בדפדפן.

- PDF לצפייה באקרוברט או להדפסה
- HTML דף אינטרנט לצפייה בדפדפן
- DOCX מסמך לתוכנת וורד
- EPUB לקוראים אלקטרוניים שאינם קינדל
- MOBI לקורא האלקטרוני קינדל
- TXT טקסט בלבד, ללא הדגשות ועיצוב
- ODT מסמך ליברה-אופיס

הורדה X ביטול

2. הנגשה – ציטוט

The screenshot shows a citation tool interface. At the top, there is a toolbar with icons for sharing, downloading, printing, quoting, and other actions. A red arrow points to the quote icon. Below the toolbar, a modal window titled "ציטוט" (Quote) is open. It contains instructions in Hebrew and three citation options for different styles: APA, MLA, and ASA. Each option includes a text box with the citation text and a "העתקה ללוח" (Copy to clipboard) button. At the bottom of the modal, there is a "סגירה" (Close) button.

דף הבית < יוצרים < שאול טשרניחובסקי < שירה

ברוך ממגנצ'א
מאת: שאול טשרניחובסקי

ניתן לבצע העתקה והדבקה של הציטוט על פי התבנית הנדרשת.

שימו לב: פרויקט בן־יהודה הוא משאב אינטרנט, ויש לצטט בהתאם, ולא לפי המהדורה המודפסת שעליה התבססנו.

APA:
טשרניחובסקי, ש'. (1910). **ברוך ממגנצ'א**. [גרסה אלקטרונית]. פרויקט בן־יהודה. נדלה בתאריך 2022-05-11. <https://benyehuda.org/read/2221>

העתקה ללוח

MLA:
טשרניחובסקי, שאול. "ברוך ממגנצ'א". פרויקט בן־יהודה. 1910. 2022-05-11. <<https://benyehuda.org/read/2221>>

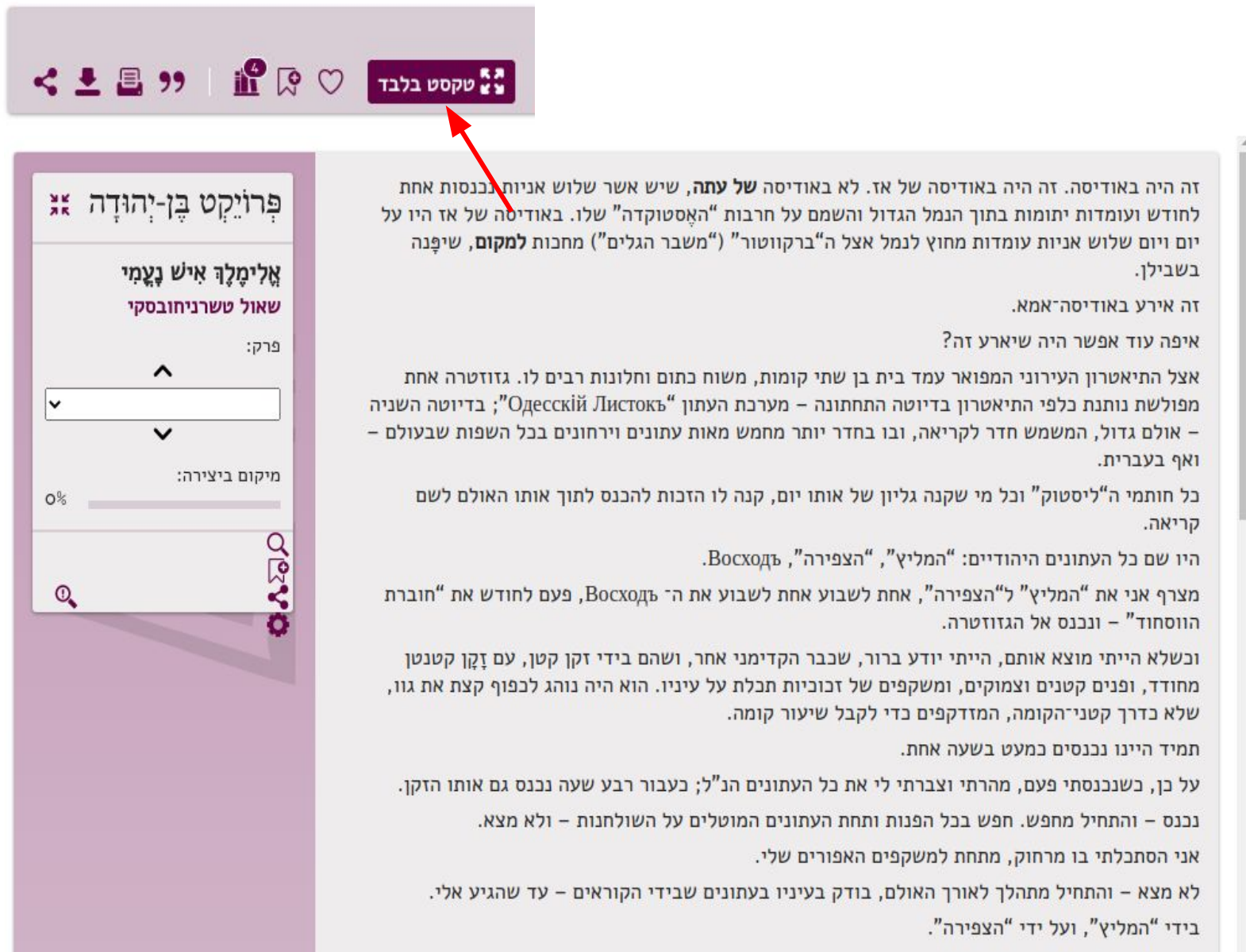
העתקה ללוח

ASA:
טשרניחובסקי, שאול. 1910. "ברוך ממגנצ'א". פרויקט בן־יהודה. אוחר בתאריך 2022-05-11. (<https://benyehuda.org/read/2221>)

העתקה ללוח

סגירה

2. הנגשה – קריאה בלבד

טקסט בלבד

פְּרוֹיֶקְט בֶּן-יְהוּדָה

אֲלִימְלֹךְ אִישׁ נְעָמִי
שׂאוּל טְשֶׁרְנִיחֹבְסְקִי

פרק:

מיקום ביצירה: 0%

זה היה באודיסה. זה היה באודיסה של אז. לא באודיסה של עתה, שיש שלוש אניות נכנסות אחת לחודש ועומדות יתומות בתוך הנמל הגדול והשמם על חרבות ה"אֶסְטוּקְדָה" שלו. באודיסה של אז היו על יום ויום שלוש אניות עומדות מחוץ לנמל אצל ה"ברקווסטור" ("משבר הגלים") מחכות למקום, שיפנה בשבילן.

זה אירע באודיסה־אמא.

איפה עוד אפשר היה שיארע זה?

אצל התיאטרון העירוני המפואר עמד בית בן שתי קומות, משוח כתום וחלונות רבים לו. גזוזטרה אחת מפולשת נותנת כלפי התיאטרון בדיוטה התחתונה – מערכת העתון "Одесский Листок"; בדיוטה השניה – אולם גדול, המשמש חדר לקריאה, ובו בחדר יותר מחמש מאות עתונים וירחונים בכל השפות שבעולם – ואף בעברית.

כל חותמי ה"ליסטוק" וכל מי שקנה גליון של אותו יום, קנה לו הזכות להכנס לתוך אותו האולם לשם קריאה.

היו שם כל העתונים היהודיים: "המליץ", "הצפירה", *Восходъ*. מצרף אני את "המליץ" ל"הצפירה", אחת לשבוע אחת לשבוע את ה־*Восходъ*, פעם לחודש את "חוברת הווסחוד" – ונכנס אל הגזוזטרה.

וכשלא הייתי מוצא אותם, הייתי יודע ברור, שכבר הקדימני אחר, ושהם בידי זקן קטן, עם זקן קטנטן מחודד, ופנים קטנים וצמוקים, ומשקפים של זכוכיות תכלת על עיניו. הוא היה נוהג לכפוף קצת את גוו, שלא כדרך קטני־הקומה, המזדקפים כדי לקבל שיעור קומה.

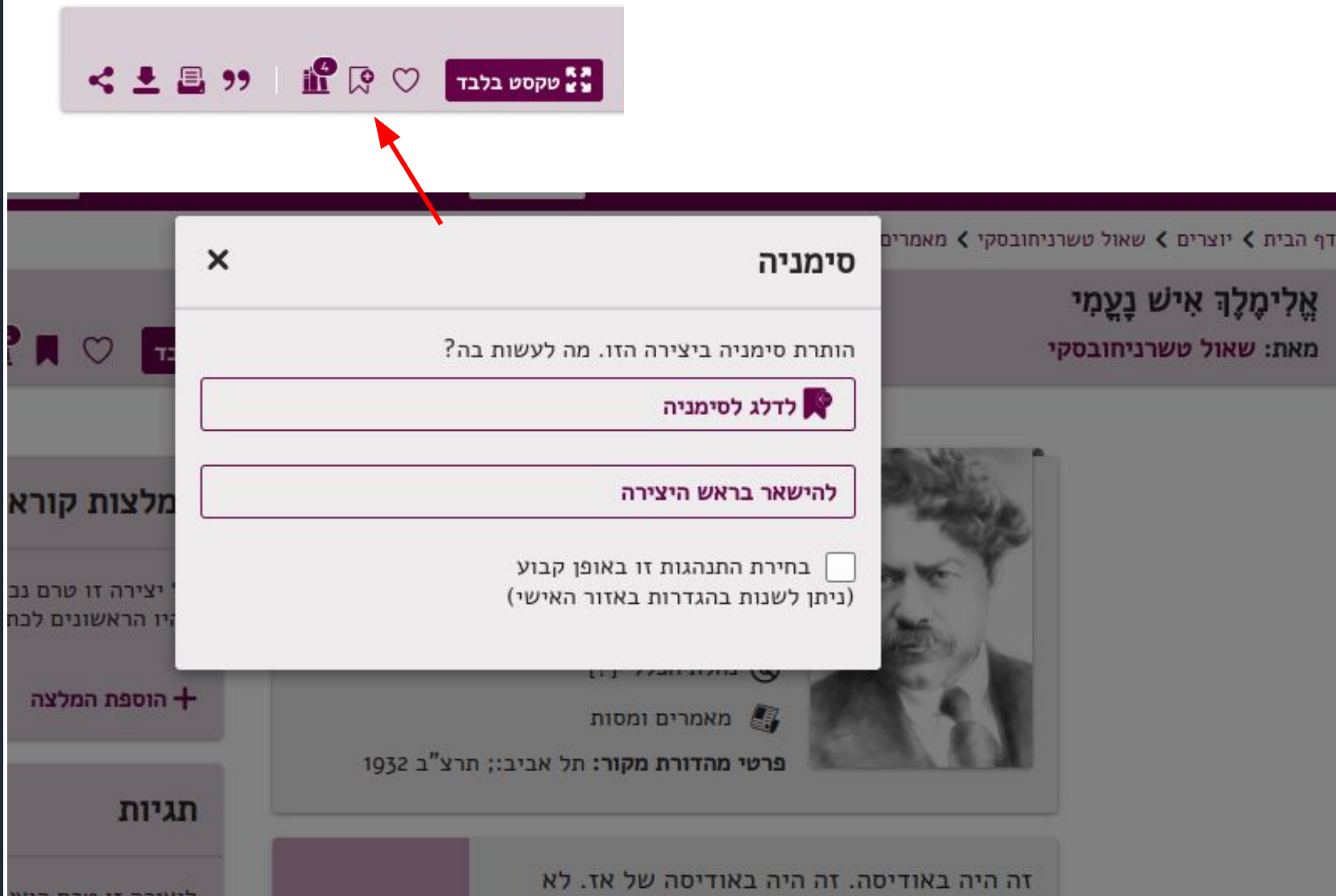
תמיד היינו נכנסים כמעט בשעה אחת.

על בן, כשנכנסתי פעם, מהרתי וצברתי לי את כל העתונים הנ"ל; כעבור רבע שעה נכנס גם אותו הזקן. נכנס – והתחיל מחפש. חפש בכל הפנות ותחת העתונים המוטלים על השולחנות – ולא מצא.

אני הסתכלתי בו מרוחק, מתחת למשקפים האפורים שלי.

לא מצא – והתחיל מתהלך לאורך האולם, בודק בעיניו בעתונים שבידי הקוראים – עד שהגיע אלי. בידי "המליץ", ועל ידי "הצפירה".

2. הנגשה – סימניות

The image shows a screenshot of a Hebrew website interface. At the top, there is a navigation bar with several icons: a share icon, a download icon, a document icon, a quote icon, a citation icon (with a red arrow pointing to it), a bookmark icon, a heart icon, and a 'טקסט בלבד' (Text Only) button. Below the navigation bar, a modal dialog box titled 'סימניה' (Citation) is open. The dialog box contains the following text and options:

הותרת סימניה ביצירה הזו. מה לעשות בה?

לדלג לסימניה

להישאר בראש היצירה

בחירת התנהגות זו באופן קבוע
(ניתן לשנות בהגדרות באזור האישי)

The background of the website is dimmed, showing a header with the text 'דף הבית < יוצרים < שאול טשרניחובסקי < מאמרים' and a main heading 'אלימלך איש נעמי' with the subtitle 'מאת: שאול טשרניחובסקי'. Below the heading, there is a portrait of a man and some text, including 'מלצות קורא' and 'פרטי מהדורת מקור: תל אביב; תרצ"ב 1932'.

2. הנגשה – מקראות

האמנות הטהורה - מקראה לדוגמה

רמת גישה טיוטא פרטית

13 יצירות 9 טקסטים מלווים 283 עמודים

1. טקסט מלווה: מבוא לקורס
2. טקסט מלווה: סילבוס
3. לפתיחת האוניברסיטה העברית / חיים נחמן ביאליק
4. ירושלים הבנויה: חלום בהקיץ / בוריס שץ / מרדכי אזרחי (קרישבס...)
5. טקסט מלווה: מטלת קריאה לחברותות - ירושלים הבנויה
6. האמנות הטהורה / חיים נחמן ביאליק
7. טקסט מלווה: מטלת קריאה לחברותות - האמנות הטהורה
8. הסופרים והעובדים / אהרן דוד גורדון
9. א: תעודת "קשלק" / אחד העם

+ הוספת טקסט מלווה + הוספת יצירות מהמאגר + הוספת יצירה זו

2. הנגשה – תשאול דרך API

- ממשק API, המאפשר תשאול ושאיבת נתונים ממאגר הפרויקט באופן ממוכן
- הממשק משרת חוקרי ספרות, בלשנות חישובית ומדעי הרוח הדיגיטליים

Project Ben-Yehuda public API 1.0.0
[Base URL: benyehuda.org]
/api/v1/swagger_doc

texts Operations about texts

- GET `/api/v1/texts/{id}`
- POST `/api/v1/texts/batch`

search Operations about searches

- POST `/api/v1/search`

people Operations about people

- GET `/api/v1/people/{id}`

<https://benyehuda.org/page/api>

2. הנגשה – קהל הקוראים

**בפרויקט מבקרים כ-105,000 משתמשות/ים שונים
בחודש, שקוראים קרוב ל-500,000 יצירות בחודש**

הפרויקט משרת קהלים רבים בארץ ובעולם, ביניהם: אנשי ונשות
חינוך ומחקר, סטודנטיות/ים ותלמידות/ים, מנחי/ות וחניכי/ות
מכינות צבאיות ושנות שירות, וכמובן אוהבי/ות ספר באשר הם/ן.

"פרויקט בן יהודה הוא אוצר בלום עבורי. שוב ושוב אני חוזר אל העושר הרב והכלי-כך היוני
שמציע האתר, והוא משמש לי מקום נרחב לחיפוש ומציאת יצירות גדולות של הסופרים
והמשוררים העבריים מהתקופות השונות." (סמי ברדוגו, סופר ומרצה)

"אט אט צובר האתר נפח של טקסטים קצרים וארוכים, וכיום מהווה למעשה את הספרייה
האיכותית ביותר שקיימת בעברית." (פרופ' דרור בורשטיין)

2. הנגשה – חתיכים נוספים

- תיוגים מן הציבור ליצירות וליוצרים/ות בפרויקט – שכלול החלוקה הנושאת ואפשרויות הסיווג וסינון שמציע המאגר.**
- בהמשך: המלצות של קוראים, רשימות קריאה פופולריות, שכבות ביאור, יצירת קשרים בין קוראי הספרייה וכדומה

The screenshot shows a digital library interface. At the top right, the author's name 'אברהם שטרן (1907-1942)' is displayed. Below it, there is a search bar with the text 'מצאתי שגיאה' (I found a mistake) and a magnifying glass icon. A toggle switch labeled 'סינון' (Filter) is visible. The main content area displays a list of search results for the poem 'אליה, נפשי!' (Eliya, My Soul!) by Avraham Shorin. The results include the title, the author's name, and several lines of the poem. On the right side, there is a vertical navigation menu with icons for 'שירה' (Poetry), 'מכתבים' (Letters), and 'עיון' (Reading).

אברהם שטרן (1907-1942)

נחלת הכלל [?]

סינון [?]

מצאתי שגיאה

[מברכנו ארור]

אליה, נפשי!

[כן גם אני חיל ומשורר]

[הגורל מפקד]

[הרי את מקודשת לי מולדת]

[לבי חולה באהבת מולדת]

השבועה

[אני יודע: יום יבוא או ערב]

דברי קימים

[זוכר אני]

[אני יודע: יום יבוא או ערב]

תגיות חדש!

לח"י

ארץ לידה: פולין

הצעת תגית חדשה +

שירה

מכתבים

עיון

2. הנגשה – יצירות מורכבות

תמיכה באסופות ובכתבי עת:

- הנגשת חיבורים הטרוגניים כמו "ספר השומר", ספרי יובל, פנקסי קהילות, ואסופות אחרות
- הנגשת כתבי עת כמו "סימן קריאה", "עתון 77", "חדרים", "גזית", "הו!", על כל גליונותיהם.
- כל זאת – עדיין ברמת היצירה הבודדת, תוך שמירה על מבנה והיררכיה של היצירות בתוך שערים וסדרות בתוך כותרים או גליונות.

2. הנגשה – תכניות לעתיד הקרוב והפחות- קרוב

- **שילוב לקסיקון הספרות העברית החדשה (בעריכת ד"ר יוסי גלרון-גולדשלגר) – העשרת המאגר בעמוד שדרה ביו-ביבליוגרפי; בית קבע ללקסיקון (כבר עכשיו)**
- **מיזם הכינוס –** כינוס והנגשת פזורי הספרות העברית. נועד להציע פתרון לחטיבה אדירה של הספרות, ההגות והפובליציסטיקה העברית, שפורסמה בעיתונים או בכתבי-עת ולא כונסה מעולם. (שותפים: הספרייה הלאומית, מיזם עיתונות יהודית הסטורית, מחלקות למדעי הרוח הדיגיטליים, ועוד)
- **ספרי שמע –** יצירת גרסאות שמע ליצירות מהמאגר, בעזרת שילוב בינה מלאכותית ועבודת מתנדבים.

3. חשיפה

עידוד קריאה ועיסוק ביצירות, גם בקרב דורות חדשים

1. **אירועי תרבות ושיתופי פעולה** עם ארגונים בעלי מטרה דומה, כגון בית ביאליק, מכון גנזים, ספריית בית אריאלה
2. **ערוץ יוטיוב** – אנשי רוח ותרבות מקריאים יצירות מהפרויקט
3. **עמוד פייסבוק** – זרקור על יצירות ויוצרות/ים
4. **סדנאות שונות** המזמינות את הציבור להצטרף אלינו

ערוץ היוטיוב – אנשי רוח ותרבות מקריאים יצירות מהפרויקט

אזכרה
רחל בלובשטיין
נפטרה הבכיל [?] | שירה

1:41 **זיקט בן-יהודה**

דרר יצירות
דוד פוגל
נפטרה הבכיל [?] | שירה
פירסי מהירות מקור: דוד אביב, הברניס האמאדו, קנדי

1:02 **זיקט בן-יהודה**

שני פָּרָשִׁים
ופונים אִין-אמר
איש לדרךכו.

ליקה גומא מהרה
שני סוסים שחורים.

זמר נוֹנָה
רחל בלובשטיין
נפטרה הבכיל [?] | שירה

2:01 **זיקט בן-יהודה**

מבקש אָדָם, אָף פּוֹשְׁלוֹת רַגְלוֹי,
לא יוכל למצא את אֲשֶׁר אָבָד.

אֲחֵרוֹן יְמֵי כְּבָר קָרוֹב אוֹלֵי,
כְּבָר קָרוֹב הַיּוֹם שֶׁל דְּמֻעוֹת פְּרִידָה,
אֲחַפֵּה לָךְ עַד יִכְבּוּ חַיִּי,
כַּחַמוֹת רַחֵל לְדוֹדָה.

אסתר גר
חיים נחמן ביאליק
נפטרה הבכיל [?] | שירה

1:58 **זיקט בן-יהודה**

ומתרוקן הפרדס. רק טילים יחידים
וטילות יחידות
ישאו עינם הפוקה אחרי מעוף האחרונה
בשירות החסידות.

ומתייחס הלב. עוד מצט ויום סגור
על-החלון יתדפק בדממה:
"בדקתם נצליקס? טלאתם אדרכתכם?
צאו הכינו תפוחי אדמה."

יס הדמקה פולט סודות
חיים נחמן ביאליק
נפטרה הבכיל [?] | שירה

3:23 **זיקט בן-יהודה**

ובהשתק כל-העולם
אשב אביט אל-בוכבי;
לי אין עולם אלא אחד –
הוא העולם שבלבבי.

חשון, תרס"ב.

העורב מאת אדגר זוא
אדגר זוא
תרגום: זאב לובשטיין (מאנגלית)
נפטרה הבכיל [?] | שירה

9:30 **זיקט בן-יהודה**

בעינים בו זבקות ומחון צבבי שוקתי –
על גאות פניי שוקתי ונסלתי בו לאמר:
"נרצחתי מקצת נזרחתי, מן לבד הוא לכ אל-פסד,
אלופי סעמט שמה בו כהיל שליט יעו?
מה שמוך בין שרד-הסת, קט, באפל ניא אכור?
ויקרא: "על עד-אין-דור".

נה אפר – ברור שמועתי, נסמכה לו סמתי.
אם-כי טעם לא הנבתי – לא יכלתי עוד לומר:
מי שטע כי הוא מנאנה במי טוף חור-סעונת?
מח-החלל נאמתי גומאני. הרי ביאליק, חיים נחמן-

מספרים ועובדות

- כ־53,000 יצירות. יצירות חדשות נוספות מדי יום.
- מאת כ־3250 מחברות/ים
- יותר מ־300 רשויות פרסום
- כ־200 מתנדבות/ים פעילות/ים
- הפרויקט נתמך על ידי מוסדות (משרד התרבות, מועצת הפיס) וקרנות פרטיות (קרן עזריאלי, קרן מנדל, ועוד) ומגייס תרומות מן הציבור
- ב־2014 זכה הפרויקט בפרס יגאל אלון למעשה מופת חברתי חלוצי
- ב־2019 הוענק לפרויקט אות הנשיא למתנדב בתחום התרבות

תמיכה בפרויקט

1. התנדבות:

- סריקה – עבודה בספריות אוניברסיטאיות
- הקלדה והגהה

2. שליחת הצעות תיקונים לטקסטים

3. שימוש במאגר והפצת שמעו במעגלים שלכם

4. תרומה כספית והפצת אפשרויות התמיכה

צעיר מתנדבי הפרויקט

פרויקט בן־יהודה / benyehuda.org

פרויקט בן־יהודה כתשתית למחקר

כמות מול איכות

איזה יתרון יש לפרויקט בן־יהודה על המאגרים המוסדיים
הגדולים כגון הספרייה הלאומית, עתונות יהודית היסטורית?

פרויקט בן־יהודה קטן בהרבה מהמאגרים הללו, אבל משמעותית
יותר נגיש – הן במנועי חיפוש והן בשימוש באתר – ואיכות ההגהה
בו משמעותית טובה יותר, כי במאגרים הגדולים יש פלט OCR
(זיהוי אופטי) לא־מוגה.

בוודאי שאין פרויקט בן־יהודה מתחרה או תחליף למאגרים הגדולים
הללו! (ואנו עובדים בשיתוף פעולה)

מיזם עממי התנדבותי

בנוסף, לפרויקט בן־יהודה אין כל יומרה אקדמית או מחקרית. הוא מסתמך על מהדורות קיימות ושואף רק להנגיש אותן דיגיטלית.

במלאכה עושים מתנדבים, שאינם בהכרח בעלי מומחיות בספרות או בלשון עברית, ובעוד שכולנו עושים כמיטב יכולתנו באהבה וברצון, אין אנו מפיקים מהדורות מדעיות, מוגהות מעל כל ספק.

אם כן, איזו תועלת יכול להביא מאגר היצירה של פרויקט בן־יהודה לחוקר אקדמי?

1. גילוי

ראשית, המאגר מועיל מאוד **בגילוי** חומרים, כלומר בהיתקלות בקיומם של חומרים שהחוקר לא הכיר, או באזכורים מפתיעים של נושא מחקרו בחיבורים שלא עלה על דעתו שיכילו אותם.

חיפוש פשוט בשורת החיפוש באתר מעלה אזכורים של שמות או מלות מפתח מרחבי המאגר, כולן עם גישה לטקסט מלא, כמובן.

אפשר גם לאתר **יצירות לפי מאפיינים**, בכל חיתוך שנרצה של **סוגה, תקופה, טווח תאריכים, שם מחבר, מגדר מחבר, שפת מקור, מצב זכויות יוצרים, ותגיות**. למשל: כל היצירות (1) המתורגמות (2) מגרמנית (3) בתקופת הספרות העברית החדשה (4) מאת מחברת אשה שגם (5) מתויגות בנושא "הגירה".

2. מעבדה לשונית

מאגר פרויקט בן־יהודה הוא מעבדה לשונית נוחה:

אפשר להיעזר במאגר לאיתור שימושי לשון שונים, לעקוב אחר גלגוליהם, להשוות בין השימוש בהם אצל מחברים שונים, ועוד.

(בעתיד בדעתנו להציע כלים טכניים לסיוע בכך, כגון קונקורדנציות אוטומטיות לכל מחבר או חתך של יצירות, חישובי תכיפות, מציאות צורות לפי דמיון סמנטי, ועוד)

למשל, מתי חדלו לכתוב "אדרסה" והתחילו לכתוב "כתובת"? מתי הפסיקו להשתמש ב"צלוחית" בהוראת בקבוק/כד קטן ועברו להשתמש בהוראת צלחת קטנה? מי מסופרינו נוקט "רחוב" במין נקבה?

3. קורפוס לשוני

מאגר פרויקט בן־יהודה הוא קורפוס לשוני נוח:

יישומים הדורשים קורפוס לשוני רחב – כגון יישומי בלשנות חישובית, או אימון מודלים של בינה מלאכותית יוצרת – יכולים להיעזר במאגר שלנו:

כמחצית המאגר – החומרים המצויים בנחלת הכלל, כלומר שזכויות היוצרים עליהם פקעו זה כבר – זמינה כ"דאמפ" באתר שיתוף הקוד גיטהאב, ונוחה לכל עיבוד ממופן.

כמו כן, אפשר לתשאל את מלוא המאגר דרך API (ממשק תכנות) תקני, חינמי, ומתועד היטב וכך לבנות כל שאילתה או חילוץ מידע שיעלה בדעתכם, באמצעות תוכנה ייעודית.

תשאול דרך API

דוגמה:

חיפוש יצירות פרוזה מאת נשים שמזכירות את המלה ירושלים

```
curl -X 'POST' \
  'https://benyehuda.org/api/v1/search' \
  -H 'accept: application/json' \
  -H 'Content-Type: application/json' \
  -d '{
    "key": "7ee5be1759dec90455095466fa3ae3c",
    "view": "basic",
    "file_format": "html",
    "snippet": false,
    "sort_by": "alphabetical",
    "sort_dir": "default",
    "genres": [
      "prose"
    ],
    "author_genders": [
      "female"
    ],
    "fulltext": "ירושלים"
  }'
```

Request URL

```
{
  "total_count": 111,
  "next_page_search_after": [
    "3.8451657",
    "28204"
  ],
  "data": [
    {
      "id": 28213,
      "url": "https://benyehuda.org/read/28213",
      "metadata": {
        "title": "\"גם אני אבנה חורבה אחת מחורבות ירושלים\"",
        "sort_title": "גם אני אבנה חורבה אחת מחורבות ירושלים",
        "genre": "prose",
        "orig_lang": "he",
        "orig_lang_title": null,
        "pby_publication_date": "2021-08-05",
        "author_string": "תקוה שריג",
        "author_ids": [
          84
        ],
        "impressions_count": 281,
        "orig_publication_date": "1990-07-01",
        "author_genders": [
          "female"
        ],
        "translator_genders": [],
        "intellectual_property": "by_permission",
        "period": "modern",
        "raw_creation_date": null,
        "creation_date": null,
        "publication_place": "benyehuda.org",
        "publisher": "פרויקט בן-יהודה",
        "raw_publication_date": "1990"
      },
      "download_url": "https://benyehuda.org/download/28213.html"
    },
    {
      "id": 16062,
      "url": "https://benyehuda.org/read/16062",
      "metadata": {
        "title": "פרים או ירושלים?",
        "sort_title": "פרים או ירושלים?",
        "genre": "prose",
        "orig_lang": "he",
        "orig_lang_title": null,
        "pby_publication_date": "2019-12-01",
        "author_string": "אסתר ראב",
        "author_ids": [

```

<https://benyehuda.org/page/api>

4. תשתית למדעי הרוח הדיגיטליים

מאגר פרויקט בן־יהודה הוא **תשתית אידאלית** למגוון שאלות מחקר
אופייניות של **מדעי הרוח הדיגיטליים**:

- "קריאה מרחוק" של "הבלתי־נקרא הגדול" – מושגים, מקומות, אישים
- סטילומטריה, השוואות סגנון, זיהוי מחברים
- מיפוי רשתות ציטוט, השפעה, וביקורת
- מיפוי "רפובליקת הספרות" העברית – במיוחד דרך מכתבים ויומנים
- עיון בהתקבלות של יצירות לועזיות לפני ואחרי תרגום[יה]ן לעברית

ועוד היד נטויה!

- מדי שנה אנו משכללים את האתר טכנולוגית, וכן מוסיפים אלפי יצירות
- מדי שנה אנו מגלים עוד שימושים מעניינים שאנשים עושים במאגר
- אנו שמחים לסייע לחוקרים בעצה ובגישה לנתונים!

פרויקט בן-יהודה / benyehuda.org

תודה על ההקשבה!

שאלות?

מרצה: אסף ברטוב, עורך מייסד
ליצירת קשר: editor@benyehuda.org